

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 13C/31/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7119211276
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Blažena Szpyrcová
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2020:7119211276.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice I sudkyňou JUDr. Blaženou Szpyrcovou v právnom spore žalobcu: O., nar. X.X.XXXX, trvale bytom L. právne zastúpený advokátom JUDr. Jurajom Kusom, so sídlom v Michalovciach, Námestie osloboditeľov 10 proti žalovanému: Slovenská republika, v mene ktorej koná Generálna prokuratúra SR, so sídlom Štúrova 2, 812 85 Bratislava, adresa na doručovanie: Okresná prokuratúra Košice I, Mojmirova 5, 041 47 Košice v konaní o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci takto

rozhodol:

- I. Žalobu z a m i e t a.
- II. Žiadna zo strán n e m á právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa svojou žalobou domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť mu nemajetkovú ujmu v peniazoch vo výške 50.000 EUR s 5 % ročným úrokom z omeškania od 13.6.2019 do zaplatenia a nahradiť mu trovy konania.
2. Svoju žalobu odôvodnil tým, že mu v trestnom konaní bola spôsobená škoda, ktorú kvalifikuje ako nemajetkovú ujmu. Škoda bola spôsobená nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci.
3. Žalobca bol nespravodlivo trestne stíhaný a obvinený uznesením vyšetrovateľa zo dňa 16.1.2012, ČVS: PPZ-69/BPK-V-2012. Bol obvinený spolu s ďalšími 13 obvinenými, čiže spolu bolo obvinených 14 osôb.
4. Z uznesenia o vznesení obvinenia je zrejmé, že žalobca bol obvinený za zločin založenie, zosnovanie a podporovanie zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného zákona a za zločin skrátenia dane a poistného podľa § 276 ods. 1, ods. 2, ods. 4 Trestného zákona.
5. Trestná sadzba odňatia slobody za prvý skutok je 5 - 10 rokov a za druhý skutok je trestná sadzba odňatia slobody 7 - 12 rokov.
6. Proti vyššie citovanému uzneseniu o vznesení obvinenia žalobca v lehote podal sťažnosť dňa 20.1.2012. Prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry sťažnosť zamietol Uznesením zo dňa 7.3.2012, spis. zn. VII/1Gv127/11-121.
7. Žalobca počas trestného konania opakovane žiadal zastaviť trestné stíhanie, čo aj kvalifikovane zdôvodnil. Rovnako opakovane podával sťažnosť na priesťahy v konaní a žiadosť o preskúmanie postupu policajta.

8. Prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry až dňa 9.5.2016 uznesením pod spis. zn. VII/1Gv20/16/1000-4 trestné stíhanie zastavil, pretože skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

9. Z uvedeného je zrejmé, že žalobca bol nespravodlivo trestne stíhaný v období od 16.1.2012 do 9.5.2016, čo je 4 roky a 4 mesiace.

10. Pre úspešnosť konania o náhradu škody v trestnom konaní spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom orgánu verejnej moci sa vyžaduje, aby bol poškodený oslobodený spod obžaloby, alebo aby bolo trestné stíhanie zastavené, alebo aby bolo nezákonné rozhodnutie zrušené alebo zmenené. Žalobca uvedenú podmienku splnil, lebo trestné stíhanie bolo právoplatne zastavené. Rozhodnutie o zastavení trestného stíhania má rovnaké právne účinky ako zrušenie uznesenia o vznesení obvinenia.

11. Nezákonného rozhodnutia sa orgán verejnej moci dopustil tým, že vydal nezákonné rozhodnutie a to Uznesenie o vznesení obvinenia zo dňa 16.1.2012, ČVS: PPZ-69/BPK-V-2011. Keďže trestné stíhanie skončilo zastavením možno konštatovať, že všetky rozhodnutia vydané v trestnom konaní a vykonané úkony sú nezákonné.

12. Žalobca listom zo dňa 6.5.2019 požiadal Generálnu prokuratúru SR o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. Generálna prokuratúra SR listom zo dňa 4.6.2019 dala právnomu zástupcovi žalobcu odpoveď, že neboli zistené zákonné podmienky pre uspokojenie nároku na náhradu škody uplatneného v žiadosti. Táto odpoveď bola doručená právnomu zástupcovi žalobcu dňa 13.6.2019. V závere listu Generálna prokuratúra namieta, že uznesenie o vznesení obvinenia nebolo zrušené pre jeho nezákonnosť rozhodnutím nadriadenej prokurátorky alebo rozhodnutím generálneho prokurátora, je nutné ho považovať za zákonné. Uznesenie o zastavení trestného stíhania prokurátorov nemôže takéto rozhodnutie nahradiť.

13. Podľa žalobcu takýto právny názor Generálnej prokuratúry nie je správny. Rovnaký význam ako zrušenie právoplatného uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť má v tom zmysle tiež zastavenie trestného stíhania alebo oslobodenie spod obžaloby. Skutočnosť, že nedošlo k zrušeniu rozhodnutia, ktorým sa začína trestné stíhanie, alebo k zrušeniu uznesenia o vznesení obvinenia, na tom nič nemení. Podstata nároku na náhradu škody sa totiž v tomto prípade neviaže na (ne) správnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní pri začatí či v priebehu trestného stíhania ale rozhodujúci je konečný výsledok trestného konania. Zákon č. 514/2003 Z. z. zakladá objektívnu zodpovednosť štátu (bez ohľadu na zavinenie), ktorej sa nemôže zbaviť. Neposudzuje sa teda správnosť rozhodnutia jeho orgánu z hľadiska, či príslušný orgán pri rozhodovaní porušil právnu povinnosť a škodu zaviniel. Rozhodujúcim kritériom zákonnosti konania vedeného orgánom verejnej moci je výsledok tohto konania.

14. Pri zdôvodňovaní požadovanej nemajetkovej ujmy žalobca uviedol, že bol nespravodlivo trestne stíhaný 4 roky a 4 mesiace. V rámci tejto doby bol nútený zúčastňovať sa procesných úkonov pred vyšetrovateľom, pričom trestné stíhanie a hrozba vysokého trestu zanechala u žalobcu trvalé následky na zdraví a spôsobilo mu to neopísateľnú psychickú traumu. Každé trestné stíhanie a v rámci neho aj hroziaci trest predstavujú vážny zásah do osobnej slobody jednotlivca a vyvolávajú i ďalšie negatívne dopady na jeho osobný život a životný osud. Zasahujú do súkromného života jednotlivca, do jeho cti a dobrej povesti, preto sú spôsobilé, okrem porušenia práva na osobnú slobodu garantované v článku 7 ods. 1 Ústavy SR obmedziť, či porušiť aj jeho právo na rešpektovanie na ochranu súkromného rodinného života, dôstojnosti, osobnej cti a dobrej povesti tak, ako to zaručuje článok 19 ods. 1, 2 Ústavy SR. Je nepochybné, že trestné stíhanie resp. výkon uloženého trestu, ktoré boli realizované v rozpore so zákonom resp. s ústavným poriadkom, sú spôsobilé vyvolať vedľa vzniku materiálnej škody aj vznik nemateriálnej ujmy vo sfére osobnostných práv.

15. Žalobca poukázal na to, že najnebezpečnejšie sú zásahy do osobnostných práv, ku ktorým dôjde cez média. O trestnom stíhaní žalobcu informovali média, policajnej zložky. Celá verejnosť, známi a rodinní príslušníci spájali meno žalobcu s korupciou, s braním úplatkov a pozerali na neho ako na skorumpovaného špeditéra, ktorý zneužil svoje postavenie, a ktorý nahonobil majetok z nečestných zdrojov. Na podporu tohto tvrdenia poukázal na články zverejnené na Topkách dňa 19.1.2012, články

pod názvom „Mega záťah proti podnikateľom aj colníkom, obrali štát o desiatky miliónov“, tiež článok „14 ľudí obvinili, že na daniach okrádali štát“ a článok pod názvom „Keď colníci netušia“, ktorý bol zverejnený v týždenníku Trend 5.7.2012.

16. Žalobca bol zamestnancom spoločnosti Cargo Slovakia, spol. s r.o., so sídlom Škultétyho 1945/8, Trebišov. Táto spoločnosť má oprávnenie poskytovať špedičné služby a v tomto prípade zastupoval viaceré spoločnosti, ktoré podávali colné vyhlásenie na prepustenie tovaru do režimu Vývozu a do režimu Tranzit. K zásahu do osobnostných práv žalobcu ďalej došlo aj tým, že stratil dôveru vývozcov, t. j. viacerých obchodných spoločností, ktoré v minulosti zastupoval v colnom konaní.

17. Nespravodlivé trestné stíhanie, hrozba vysokého trestu, účasť na vyšetrovacích úkonoch a hrozba pojednávania pred súdom u žalobcu spôsobili neopísateľnú psychickú traumu, nervozitu, stiahnutý žalúdok, nevoľnosť, nechúť do jedla, zvracanie a značné psychické problémy. Uvedené malo za následok to, že žalobca sa ocitol v izolácii vo všetkých oblastiach života, či už verejného, rodinného alebo pracovného. Každý sa žalobcovi otočil chrbtom a pozeral na neho ako na skorumpovaného špeditéra, ktorý bral úplatky a zneužil svoje postavenie.

18. Žalobca má 32 rokov, v čase obvinenia mal len 25 rokov. Veľmi zle znášal obvinenie, ktoré trvalo 4 roky a 4 mesiace. Za uvedené obdobie žil v právnom stave neistoty, musel sa zúčastňovať úkonov trestného konania. Za uvedené obdobie žil v strachu a neistote z možného odsúdenia, lebo za jeden skutok mu hrozila trestná sadzba odňatia slobody až 10 rokov a za druhý skutok až 12 rokov. Vzhľadom na následky, ktoré spôsobilo žalobcovi trestné stíhanie a úkony v rámci neho vykonané orgánmi verejnej moci, žalobca uzavrel, že má nárok aj na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorú požadoval priznať vo výške 50.000 EUR.

19. Žalobca právne odôvodnil svoj nárok ustanoveniami § 17 ods. 1, 2 a 3 zákona č. 514/2003 Z. z.

20. Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 22.11.2019 žiadal žalobu v celom rozsahu zamietnuť, keďže Generálna prokuratúra SR konajúca v mene Slovenskej republiky neuznala žalovaný nárok v celom rozsahu. Žalovaný zastával názor, že nie je oprávnený v tomto prípade konať v mene Slovenskej republiky a to s prihliadnutím na ust. § 4 ods. 1, písm. b) zákona č. 514/2003 Z. z. Podľa jeho názoru subjektom oprávneným zastupovať Slovenskú republiku má byť Ministerstvo vnútra SR, keďže prokurátor síce zamietol sťažnosť podanú proti uzneseniu o vznesení obvinenia, avšak nepodal v tejto trestnej veci obžalobu príslušnému súdu, teda nebola splnená zákonná kumulatívna podmienka, no napokon on sám konanie zastavil.

21. Žalovaný v tomto písomnom vyjadrení vzniesol námietku premlčania nároku uplatňovaného žalobou. Zastával názor, že žaloba žalobcu bola na súd podaná po uplynutí zákonnej trojročnej lehoty odo dňa, keď sa žalobca dozvedel o škode (§ 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z.) a to aj po odrátaní lehoty predbežného prerokovania nároku (§ 19 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z.).

22. Žalovaný uviedol, že žalobca v žalobe nepreukázal existenciu nezákonného rozhodnutia, na základe ktorého by mu prináležal nárok na náhradu škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. V zmysle rozhodnutia Ústavného súdu SR č. k. II.ÚS163/2013-50 uznesenie o vznesení obvinenia nemožno automaticky považovať za nezákonné len z dôvodu, že v čase jeho vydania existujúca pravdepodobnosť o spáchaní trestného činu sa neskôr z rôznych dôvodov nepotvrdila. V danej veci preto nie je splnená základná podmienka úspešného uplatnenia náhrady škody a to existencia nezákonného rozhodnutia.

23. V súvislosti s požadovanou výškou nemajetkovej ujmy (50.000 EUR) poukázal žalovaný na ust. § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z., podľa ktorého výška náhrady nemajetkovej ujmy priznaná podľa ods. 2 nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu. Týmto osobitným predpisom je zákon č. 274/2017 Z. z. o obetiach trestných činov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý v ust. § 12 ods. 2 upravuje maximálnu sumu odškodnenia. V súlade s citovaným ustanovením suma odškodnenia nesmie presiahnuť 50-násobok minimálnej mzdy, čo v súčasnosti predstavuje sumu cca 24.000 EUR. Zároveň žalovaný zdôraznil aj skutočnosť, že nemajetková ujma v peniazoch v zmysle § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. sa uhrádza len vtedy, ak vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením, pričom na

určení jej výšky je súčasne potrebné zohľadniť kritéria uvedené v ods. 3 daného zákona, a to osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote a závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

24. Žalovaný poukázal na viaceré rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach a to 1Co/202/2016, 6Co/16/2016, 1Co/455/2015, 1Co/575/2015-406 a 1Co/265/2018.

25. Žalovaný uviedol aj to, že žalobcom tvrdený záujem médií o jeho osobu nie je možné dávať na ťarchu žalovanej. Vo všeobecnosti je možné konštatovať, že zodpovednosť za obsah uverejnených informácií má vlastníak masmédiá, resp. vydavateľ.

26. Žalovaný poukázal, že povinnosť zaplatiť náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vzniká až na základe súdneho rozhodnutia, v ktorom je určená doba z plnenia; až uplynutím takto určenej lehoty z plnenia sa dlžník dostáva do omeškania. S prihliadnutím na uvedené neobstojí požiadavka žalobcu priznať mu úrok z omeškania vo výške 5 % ročne od 13.6.2019 do zaplatenia.

27. Súd vykonal dokazovanie a zistil tento skutkový stav:

28. Žalobca na preukázanie dôvodnosti svojho nároku predložil súdu tieto dôkazy: Uznesenie o vznesení obvinenia ČVS:PPZ-69/BPK-V-2011 zo dňa 16.1.2012, sťažnosť proti uzneseniu o vznesení obvinenia zo dňa 20.1.2012, uznesenie Úradu špeciálnej prokuratúry GP SR zo dňa 7.3.2012, žiadosti o zastavenie trestného stíhania zo dňa 18.4.2012 a 11.6.2015, sťažnosti na prietahy v konaní zo dňa 23.1.2013 a 8.11.2013, uznesenie Úradu špeciálnej prokuratúry GP SR zo dňa 9.5.2016, žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody zo dňa 6.5.2019, odpoveď Generálnej prokuratúry SR zo dňa 4.6.2019.

29. Z uznesenia Prezídia Policajného zboru, úradu boja proti korupcii, odbor boja proti korupcii východ Košice č. ČVS:PPZ-69/BPK-V-2011 vydaného dňa 16.1.2012 súd zistil, že vyšetrovateľ policajného zboru začal trestné stíhanie žalobcu spolu s ďalšími trinástimi obvinenými, pričom žalobcu stíhal za zločin založenie, zosnovanie a podporovanie zločineckej skupiny podľa § 296 trestného zákona v bode B a za trestný čin za pomoc pokračovaniu zločinu z krátenia dane a poisťného podľa § 276 ods. 1, ods. 2 písm. c), ods. 4 trestného zákona v bode C1, C4 až C10, C16-19, C23, C25-32, C34 prípad Vyšné Nemecké.

30. Proti uzneseniu o vznesení obvinenia podal žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu dňa 20.1.2012 sťažnosť proti tomuto uzneseniu o vznesení obvinenia.

31. Z uznesenia Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry SR č. VII/1Gv127/11-121 zo dňa 7.3.2012 súd zistil, že prokurátorka Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry SR zamietla sťažnosť obvinených (medzi nimi aj žalobcu) ako nedôvodnú.

32. Z písomných vyhotovení žiadostí o zastavenie trestného stíhania, ktoré podal žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu v dňoch 18.4.2012 a 11.6.2015 súd zistil, že žalobca žiadal, aby bolo voči nemu zastavené trestné stíhanie (spolu s ďalšími obvinenými).

33. Z uznesenia Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry SR č. VII/1Gv20/16/1000-4 zo dňa 9.5.2016 súd zistil, že prokurátorka Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry SR zastavila obvinenie voči žalobcovi a ďalším obvineným uvedených v tomto uznesení z dôvodu, že skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci. V odôvodnení tohto uznesenia je uvedené, že v prípravnom konaní nebolo preukázané, že by sa obvinený dopustil vyššie uvádzanej trestnej činnosti, nemožno ich konanie kvalifikovať ani ako zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 trestného zákona a teda obvinení /medzi nimi aj žalobca/ sa spáchania trestnej činnosti takéhoto druhu nedopustili, ktorá navyše vyžaduje špecifické kvalifikačné znaky než bolo citované uznesenie o vznesení obvinenia.

34. Zhodnou výpoveďou strán sporu bolo preukázané, že žalobca prevzal uznesenie Úradu špeciálnej prokuratúry, ktorým bolo zastavené jeho trestné stíhanie, dňa 13.5.2016.

35. Z písomnej žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody súd zistil, že dňa 6.5.2019 požiadal žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu žalovaného o predbežné prerokovanie jeho nároku na náhradu škody. V tejto písomnej žiadosti žalobca navrhol žalovanému uzatvoriť mimosúdnu dohodu o uspokojení jeho nároku, aby štátu zbytočne nevznikli zvýšené trovy konania v súdnom konaní. Požadoval náhradu škody ako nemajetkovú ujmu vo výške 50.000 EUR.

36. Z písomného vyhotovenia odpovede žalovaného na túto žiadosť zo dňa 4.6.2019 vyhotoveného Generálnou prokuratúrou SR bolo súdu preukázané, že Generálna prokuratúra nezistila zákonné podmienky pre uspokojenie nároku žalobcu na náhradu škody, pretože vyššie uvedené uznesenie o vznesení obvinenia nebolo nezákonné a nie je preukázaný preto predpoklad pre uspokojenie nároku žalobcu. Uznesenie o vznesení obvinenia voči žalobcovi nebolo zrušené pre jeho nezákonnosť rozhodnutím nadriadenej prokurátorky alebo rozhodnutím generálneho prokurátora, a preto je nutné považovať ho za zákonné. Uznesenie o zastavení trestného stíhania prokurátorom nemôže takéto rozhodnutie nahradiť. Z uvedených dôvodov zamietla preto nárok žalobcu na náhradu škody.

37. Na pojednávaní dňa 23.9.2020 žalovaný preukázal, že žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody zo strany žalobcu bola na Generálnej prokuratúre SR doručená dňa 9.5.2019. Nespornou skutočnosťou bolo aj to, že odpoveď žalovaného na predbežné prerokovanie nároku bola právnomu zástupcovi žalobcu doručená dňa 13.6.2019.

38. Žalobca vo svojom písomnom podaní zo dňa 10.12.2019 podal vyjadrenie k vyjadreniu žalovaného, v ktorom uviedol, že podstata nároku na náhradu škody sa v prípade žalobcu neviaže na správnosť alebo nesprávnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní pri začatí trestného stíhania, ale na samotný výsledok celého trestného stíhania, čiže rozhodujúce je ako skončilo trestné stíhanie. Zastavenie trestného stíhania znamená, že výsledky trestného konania ukazujú, že nejde o trestný čin. Zároveň znamená, že podozrenie zo spáchania trestného činu sa nepotvrdila a vyšla tak najavo nezákonnosť rozhodnutia o začatí trestného stíhania o vznesení obvinenia.

39. Žalobca poukázal na to, že súd ktorý koná o náhrade škody je viazaný oslobodzujúcim rozsudkom alebo rozhodnutím o zastavení trestného stíhania. K otázke výšky nemajetkovej ujmy poukázal na viaceré rozhodnutia súdov Slovenskej republiky. Poukázal na to, že námietka žalovaného o premlčaní nároku žalobcu neobstojí, lebo zo spisu je zrejmé, že žalobcovi bolo uznesenie zo dňa 9.5.2016 Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry SR doručené dňa 13.5.2016. Žaloba bola súdu doručená dňa 7.10.2019. Žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody bola žalovanému odoslaná dňa 6.5.2019. Poukázal na ust. § 19 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z., podľa ktorého lehota neplynie počas predbežného prerokovania nároku podľa § 15 odo dňa podania žiadosti do skončenia prerokovania, najdlhšie však počas 6 mesiacov. Žalobca sa dozvedel o škode dňom doručenia uznesenia o zastavení trestného stíhania dňa 13.5.2016, lehota neplynula podľa žalobcu odo dňa podania žiadosti a najdlhšie počas 6 mesiacov, čiže lehota neplynie od podania žiadosti od 6.5.2016 do 6.11.2019. Trojročná premlčacia lehota by uplynula podľa žalobcu až 13.11.2019, avšak žaloba bola doručená súdu v lehote 7.10.2019. Žalobca uviedol, že ak by súd vyhovel námietke žalovaného o premlčaní, tak je toho názoru, že by išlo o rozpor s dobrými mravmi.

40. Žalobca doplnil svoje vyjadrenie dňa 24.1.2020, v ktorom uviedol, že v tomto prípade nie je oprávnené Ministerstvo vnútra SR vystupovať v mene štátu, ale Generálna prokuratúra SR. Poukázal na precizovanie ust. § 4 ods. 1 písm. b) zákona č. 514/2003 Z. z.

41. Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 24.1.2020 poukázal na to, že uznesenie o zastavení trestného stíhania zo dňa 9.5.2016 bolo žalobcovi doručené 13.5.2016. Žalobca podal žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody u žalovaného dňa 9.5.2019, pričom prerokovanie žiadosti bolo skončené odpoveďou Generálnej prokuratúry SR právnomu zástupcovi žalobcu zo dňa 4.6.2019, ktorú právny zástupca žalobcu prevzal ako vyplýva z doručienky dňa 13.6.2019. Z uvedeného vyplýva, že lehota premlčania neplynula od 9.5.2019 do 13.6.2019, teda 36 dní. Je preto zrejmé, že ak sa žalobca dozvedel o škode dňa 13.5.2016, trojročná premlčacia lehota by bez prerokovania nároku uplynula 13.5.2019. K uvedenému dátumu ak pripočítame 36 dní, počas ktorých prebiehalo prerokovanie nároku žalobcu, premlčacia lehota uplynula dňa 19.7.2019, a nie ako nesprávne žalobca uvádza 13.11.2019. Z uvedeného vyplýva, že podanie žaloby na súd žalobcom dňa 7.10.2019 bolo už v čase premlčania nároku žalobcu, keďže premlčacia lehota uplynula dňa 19.7.2019.

42. Súd takto zistený skutkový stav posúdil podľa nasledujúcich právnych predpisov.

43. Podľa ust. § 1 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, tento zákon upravuje

a) zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci,
b) zodpovednosť obce a vyššieho územného celku (ďalej len "územná samospráva") za škodu spôsobenú orgánmi územnej samosprávy pri výkone samosprávy,

c) predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody a právo na regresnú náhradu.

44. Podľa ust. § 4 ods. 1 písm. f) citovaného zákona, vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, ak škodu spôsobil štátny orgán podľa osobitného predpisu (§ 38 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre) v občianskom súdnom konaní, v trestnom konaní alebo správnom konaní.

45. Podľa ust. § 4 ods. 1 písm. b) citovaného zákona, vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, ak v trestnom konaní škodu spôsobil vyšetrovateľ Policajného zboru alebo poverený príslušník Policajného zboru a

1. prokurátor nezamietol sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa Policajného zboru alebo povereného príslušníka Policajného zboru a nepodal v trestnej veci obžalobu príslušnému súdu alebo

2. vyšetrovateľ Policajného zboru alebo poverený príslušník Policajného zboru nekonal na základe záväzného pokynu prokurátora.

46. Podľa ust. § 5 ods. 1 citovaného zákona, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

47. Podľa ust. § 15 ods. 1 citovaného zákona, nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

48. Podľa ust. § 19 ods. 1 citovaného zákona, právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia, ktorým bolo zmenené alebo zrušené právoplatné rozhodnutie.

49. Podľa ust. § 19 ods. 2 citovaného zákona, najneskôr sa právo na náhradu škody premlčí za desať rokov odo dňa, keď bolo poškodenému doručené (oznámené) rozhodnutie, ktorým mu bola spôsobená škoda; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví alebo škodu spôsobenú rozhodnutím podľa § 7 a 8.

50. Podľa ust. § 19 ods. 3 citovaného zákona, lehota neplynie počas predbežného prerokovania nároku podľa § 15 odo dňa podania žiadosti do skončenia prerokovania, najdlhšie však počas šiestich mesiacov.

51. Žalovaný v konaní namietal, že nie je oprávnený konať v mene Slovenskej republiky v tomto spore, a že v tomto spore by mala byť označená ako subjekt, ktorý koná v mene štátu Ministerstvo vnútra. Súd poukazuje na to, že v danom prípade je orgánom oprávneným konať pred súdom za štát Generálna prokuratúra SR, pretože nie sú splnené podmienky ustanovené v § 4 ods. 1 písm. a) a b) zákona č. 514/2003 Z. z., ktoré by odôvodňovali konanie Ministerstva spravodlivosti SR alebo Ministerstva vnútra SR v mene štátu.

52. Podmienky v § 4 ods. 1 písm. b) citovaného zákona musia byť splnené súčasne a to podmienky uvedené v bode 1 tohto zákonného ustanovenia. V danom prípade prokurátor zamietol sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa policajného zboru a nepodal v trestnej veci obžalobu. To, že v mene SR má konať Generálna prokuratúra SR vyplýva aj z toho, že Generálna prokuratúra predbežne prerokovala nárok žalobcu na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. Túto žiadosť v prípade, ak by žalovaný

trval na tom, že nie je oprávnený konať v mene štátu, mal ju postúpiť orgánu príslušnému na prejednanie tejto veci, v danom prípade Ministerstvu vnútra, čo žalovaný neurobil. Súd má súd za to, že v danom prípade je dané oprávnenie Generálnej prokuratúry konať za Slovenskú republiku v tomto spore.

53. Právo na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci podlieha premlčaniu. Právna úprava premlčania nie je v zákone č. 514/2003 Z. z. kompletná, keďže tento právny predpis upravuje iba premlčaciu lehotu práva na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci a osobitný prípad prerušenia jej plynutia. Súčasná platná právna úprava rozlišuje objektívnu a subjektívnu lehotu premlčania práva na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci. Subjektívna premlčacia lehota práva na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci (bez ohľadu na to, či škoda bola spôsobená nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom) je trojročná a začína plynúť odo dňa keď sa poškodený dozvedel o škode. Objektívna premlčacia lehota podľa zákona č. 514/2003 Z. z. je desaťročná a začína plynúť odo dňa keď bolo poškodenému doručené (oznámené) rozhodnutie, ktorým mu bola spôsobená škoda.

54. Premlčacia lehota počas predbežného prerokovania nároku na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci neplynie, a to odo dňa podania žiadosti až do skončenia predbežného prerokovania nároku na náhradu škody. Plynutie premlčacej lehoty sa však prerušuje najdlhšie na obdobie 6 mesiacov odo dňa podania žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. Aby nastalo prerušenie plynutia premlčacej lehoty práva na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci, zo žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody musí byť zrejmé, akým rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom škoda vznikla, a aká je výška škody, ktorej náhrady sa žiadateľ domáha.

55. V danom prípade trojročná subjektívna premlčacia lehota začala plynúť žalobcovi dňom 13.5.2016, kedy žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu prevzal uznesenie Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry SR č. VII/1Gv20/16/1000-4 zo dňa 9.5.2016, ktorým bol žalobca oslobodený spod obvinenia, ktoré mu bolo vznesené uznesením prezídia Policajného zboru úradu boja proti korupcii východ Košice ČVS:PPZ-69/BPK-V-2011 zo dňa 16.1.2012. Trojročná subjektívna premlčacia lehota by v zmysle § 19 ods. 1 a 2 zákona č. 514/2003 Z. z. uplynula 13.5.2019.

56. V zmysle § 19 ods. 3 zák. č. 514/2003 Z. z., premlčacia lehota neplynie počas predbežného prerokovania nároku odo dňa podania žiadosti do skončenia prerokovania, najdlhšie však počas 6 mesiacov.

57. V konaní bolo nesporné, že žalovaný prevzal žiadosť o predbežné prerokovanie nároku žalobcu dňa 9.5.2019, pričom odpoveď na túto žiadosť o predbežné prerokovanie nároku prevzal právny zástupca žalobcu 13.6.2019. Z uvedeného vyplýva, že v období od 9.5.2019 do 13.6.2019 neplynula premlčacia lehota podľa ust. § 19, ods.3 vyššie citovaného zákona a to počas 36 dní.

58. Súd má za to, že trojročná premlčacia lehota v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. tak uplynula 19.7.2019, pričom žaloba bola zo strany žalobcu podaná na tunajší súd až dňa 8.10.2019, teda po uplynutí premlčacej lehoty uvedenej v § 19 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Z. z. Z uvedeného dôvodu súd dospel k záveru, že námietka premlčania, ktorú vzniesol žalovaný v tomto konaní je dôvodná, a nevykonával z dôvodu hospodárnosti konania ďalšie dokazovanie. Žalobu preto ako bezdôvodnú túto zamietol v dôsledku premlčania nároku žalobcu.

59. Súd poukazuje na to, že žalobca vzniesol námietku podľa § 3 Občianskeho zákonníka, že zamietnutie nároku žalobcu z dôvodu premlčania by bolo v rozpore s dobrými mravmi.

60. Súd poukazuje na Rozsudok Najvyššieho súdu SR spis. zn. 3Cdo/137/2017 z 22.3.2018, ktorého právna veta znie: Nejednotnosť rozhodovania všeobecných súdov v niektorých otázkach upravených zákonom č. 58/1969 Zb. /v súčasnosti zákonom č. 514/2003 Z. z./ o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom, ktorá bola prekonaná zákonom stanoveným zjednocujúcim mechanizmom, nenesie bez ďalšieho znaky zlyhania štátu, v ktorom by bol opodstatnený záver, že ak štát v konaní o náhradu škody podľa tohto zákona vznesie námietku premlčania, koná v rozpore s dobrými mravmi.

61. Súd konštatuje, že zásadne nie je v rozpore s dobrými mravmi ak niekto namieta premlčanie práva; zákonom upravený inštitút premlčania prispieva totiž k istote v právnych vzťahoch. O námietku premlčania priečiacu sa dobrým mravom by mohlo ísť vtedy, ak by jej cieľom bolo poškodiť protistranu, pričom dosiahnutie vlastného zmyslu námietky premlčania by z hľadiska konajúceho bolo bezvýznamné. V danom prípade konanie žalovaného neopodstatňuje záver, že jej zámerom bolo poškodiť žalobcu. Podľa názoru súdu žalobcovi nič nebránilo, aby svoj nárok na náhradu ujmy spôsobenej rozhodnutím o vznesení obvinenia uplatnil včas v rámci plynutia premlčacej doby.

62. Súd poukazuje na to, že uznesenie o zastavení trestného stíhania prevzal právny zástupca žalobcu ešte dňa 13.5.2016, pričom žiadosť o predbežné prerokovanie nároku podal u žalovaného až 9.5.2019 / takmer po 3 rokoch/.

63. Z obsahu spisu nevyplýva, že by konanie štátu vykazovalo znaky, ktoré by naznačovali, že išlo o konanie s dobrými mravmi. Žalobca sám spôsobil márne uplynutie premlčacej doby tým, že svoj nárok neuplatnil na súde včas. V predmetnom spore teda neexistovali také špecifické okolnosti, ktoré by opodstatňovali záver, že štátom vznesená námietka premlčania sa prieči dobrým mravom.

64. Zhrnúc vyššie uvedené súd konštatoval, že nárok žalobcu je premlčaný a preto žalobu ako bezdôvodnú zamietol.

65. Podľa ust. § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

66. O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru je úspechu vo veci. V danom prípade žalovaný bol úspešný, vzdal sa práva na náhradu trov konania, žalobca bol neúspešný, preto súd právo na náhradu trov stranám sporu nepriznal.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré možno podať do 15 dní odo dňa doručenia na Okresný súd Košice I.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§127 ods. 1 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) [§ 363 CSP].

Podľa ustanovenia § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.